

El corc del pèsol

juny 29, 2023 |

El corc del pèsol, *Bruchus pisorum*, és un insecte plaga que afecta principalment aquesta lleguminosa. Les seves larves es desenvolupen dins les llavors, causant danys directes, reduint la qualitat de la collita i generant pèrdues de diversa mena. Per controlar la plaga és molt important conèixer la biologia de l'insecte, així com els símptomes i els danys associats.

Símptomes i danys

Els símptomes de la infestació per corc se solen observar tard, en magatzem, quan ja no es pot impedir el dany. La presència de forats característics a la superfície de les llavors és un indicador de la presència de l'insecte. Cal saber que les larves del corc penetren en les llavors joves i es nodreixen d'elles mentre es desenvolupen. Això provoca danys en els cotilèdons i la formació de galeries, reduint la viabilitat de les llavors quan van destinades a sembra i disminuint la qualitat del producte destinat a ramaderia o alimentació humana.

Cultius afectats

Existeixen varies espècies del gènere *Bruchus* que poden afectar els cultius de lleguminoses. En pèsol és *Bruchus pisorum* L. l'espècie que causa els danys. Aquest corc infesta principalment els cultius de pèsol, tant de varietats comercials de proteaginós/farratger, gra i verd, com de les espècies silvestres relacionades. La plaga és considerada una amenaça per a la producció, ja que pot causar pèrdues econòmiques molt significatives si no es controla adequadament.

Cicle biològic

B. pisorum té un cicle de vida complet que es produeix en bona part dins de les llavors dels pèsols. Desenvolupa una generació sencera per any. L'adult és un petit escarabat de color marró fosc amb taques negres i emergeix en primavera. S'aparella quan hi ha temperatures d'almenys 20º C duran dos dies seguits. La posta es produeix en camp, a sobre de les tavelles tendres del pèsol, deixant un orifici d'entrada gairebé imperceptible. Després de la posta, les

larves emergents penetren en el gra encara verd, del qual es nodreixen, es transformen en pupes dins les llavors i els adults emergeixen després d'un període d'incubació. Aquests adults són els que passaran l'hivern fins el proper cicle de cultiu.

Observacions, mostreig en parcel·les i llindar

El mostreig de *B. pisorum* es realitzarà a partir de l'inici de floració del pèsol, detectant la presència d'adults en el cultiu. En cas que hi hagi presència en de més del 50% de plantes mostrejades caldria intervenir.

Mesures possibles en Control Integrat

Per controlar el corc del pèsol, es poden utilitzar diverses mesures de control integrat, que combinen mètodes preventius i curatius. Algunes de les mesures de control eficaces inclouen:

Pràctiques culturals: Eliminar les restes de cultius infestades, evitar la ressebra successiva de pèsol a la mateixa parcel·la i utilitzar varietats de pèsols resistents al corc.

Tractaments tèrmics: Sotmetre les llavors a altes temperatures per matar les larves i els possibles adults presents. També es pot utilitzar la congelació.

Tractaments químics: s'haurà de controlar l'adult abans de que faci la posta, un cop que penetra la larva en el gra, no es pot controlar. Es mirarà en camp la presència d'adults a partir de caiguda de pètals. Existeix només producte a base de lambda cihalotrin, autoritzat per al control de coleòpters en pèsol proteaginós, farratger i verd. És important seguir les recomanacions del fabricant i les regulacions relacionades amb l'ús del producte.

Control biològic: S'han identificat algunes espècies de paràsits i predadors naturals de *B. pisorum*, com ara certs himenòpters. El foment dels enemics naturals pot contribuir a reduir la població d'aquesta plaga. L'himenòpter parasitoide d'ous *Uscana senex* pot assolir taxes de parasitisme del 50 al 80% reduint el dany a les llavors en un 70% al camp. Per la seva banda la vespa *Triaspis thoracica* parasita l'insecte dins la llavor, encara que no és clar que pugui ser una eina de control efectiu en magatzem.

Mesures de control en Agricultura ecològica

Pràctiques culturals: rotació de cultius per interrompre el cicle de vida de la plaga, eliminació de restes de cultius infectats, ús de varietats resistents al corc i adequada gestió de les males herbes per reduir els refugis de la plaga.

Selecció de llavors: és important seleccionar llavors de pèsol lliures de la infestació de l'insecte. Això es pot aconseguir mitjançant la tria de llavors sanes i la realització de

tractaments físics com ara la neteja, el congelament o l'aplicació de calor per eliminar les larves o els adults presents a les llavors.

Control biològic: en l'agricultura ecològica, el control biològic és una opció important per a la gestió del corc del pèsol. Cal tenir en compte els enemics naturals esmentats en control integrat.

AUTORS

JAUME ALMACELLAS

Servei de Sanitat Vegetal del Departament
d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda
Rural